

[Time: Three Hours]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory and carry equal marks.
 2. Use of map stencils and simple calculators allowed.
 3. Attach appendix along with answer paper.

- Q.1. a) Mark and name the following features on the outline map of India supplied to you at appropriate location - **(Any five)** 10
- i) Himalayan Ranges
 - ii) Deccan Plateau
 - iii) A small state
 - iv) Chilka lake
 - v) Very low rainfall region
 - vi) Laterite soil region
 - vii) Eastern Ghat.
- b) Draw a graphical scale showing meters and kilometers for the scale 1:40,000 10
- Q.2. Explain the physiographic divisions of India. 20
- OR**
- Explain the importance of location and extent with special reference to India.
- Q.3. State the characteristics of Indian rivers and explain them in detail. 20
- OR**
- Explain the distributional pattern of rainfall in India.
- Q.4. State the importance and types of soils in India. 20
- OR**
- Explain the causes and consequences of deforestation in India. 20
- Q.5. Account for the production and distribution of coal and mineral oil in India. 20
- OR**
- Discuss on depletion and conservation of energy resources in India. 20

Q.P. Code : 23873

[वेळ : तीन तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक असून सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 २) आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.
 ३) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
 ४) नकाशा परिशिष्टे उत्तरपत्रिकेस जोडा.

प्र.१. अ) खालील घटक भारताच्या आराखड्यात योग्य ठिकाणी दाखवून त्यास नावे द्या. (कोणतेही पाच) १०

- हिमालय पर्वत रांगा
- दख्खनचे पठार
- सर्वात लहान राज्य
- चिल्का सरोवर
- अति कमी पर्जन्याचा प्रदेश
- जांभी मृदा असलेला प्रदेश
- पूर्व घाट

ब) १:४०,००० या संख्या प्रमाणासाठी मीटर व किलोमीटर दर्शक प्रमाणपट्टी तयार करा. १०

प्र.२. भारताचे स्वाभाविक विभाग स्पष्ट करा. २०

किंवा

भारताच्या संदर्भात स्थान व विस्तार यांचे महत्व स्पष्ट करा.

प्र.३. भारतीय नद्यांची वैशिष्ट्ये सांगून त्यांचे सविस्तर वर्णन करा. २०

किंवा

भारतातील पर्जन्य वितरणाचे प्रारूप स्पष्ट करा. २०

प्र.४. मृदेचे महत्व सांगून भारतातील मृदाप्रकार सांगा. २०

किंवा

भारतातील निर्वनिकरणाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा. २०

प्र.५. भारतातील कोळसा आणि खनिजतेल वितरणाचा वृतांत द्या २०

किंवा

भारतातील ऊर्जा साधनांचा ज्हास व संधारण यावर चर्चा करा. २०
